

Cena numeru
100.000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie 2.400.000.

Z przes. poczt.

Miesięcznie 3000.000

poza Łodzi i numer 120.000

Konto P.K.O. 60594.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXVII r.
istnienia

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-6 pp

Artykułów i listów anonimowych
nie pomieszcza się.

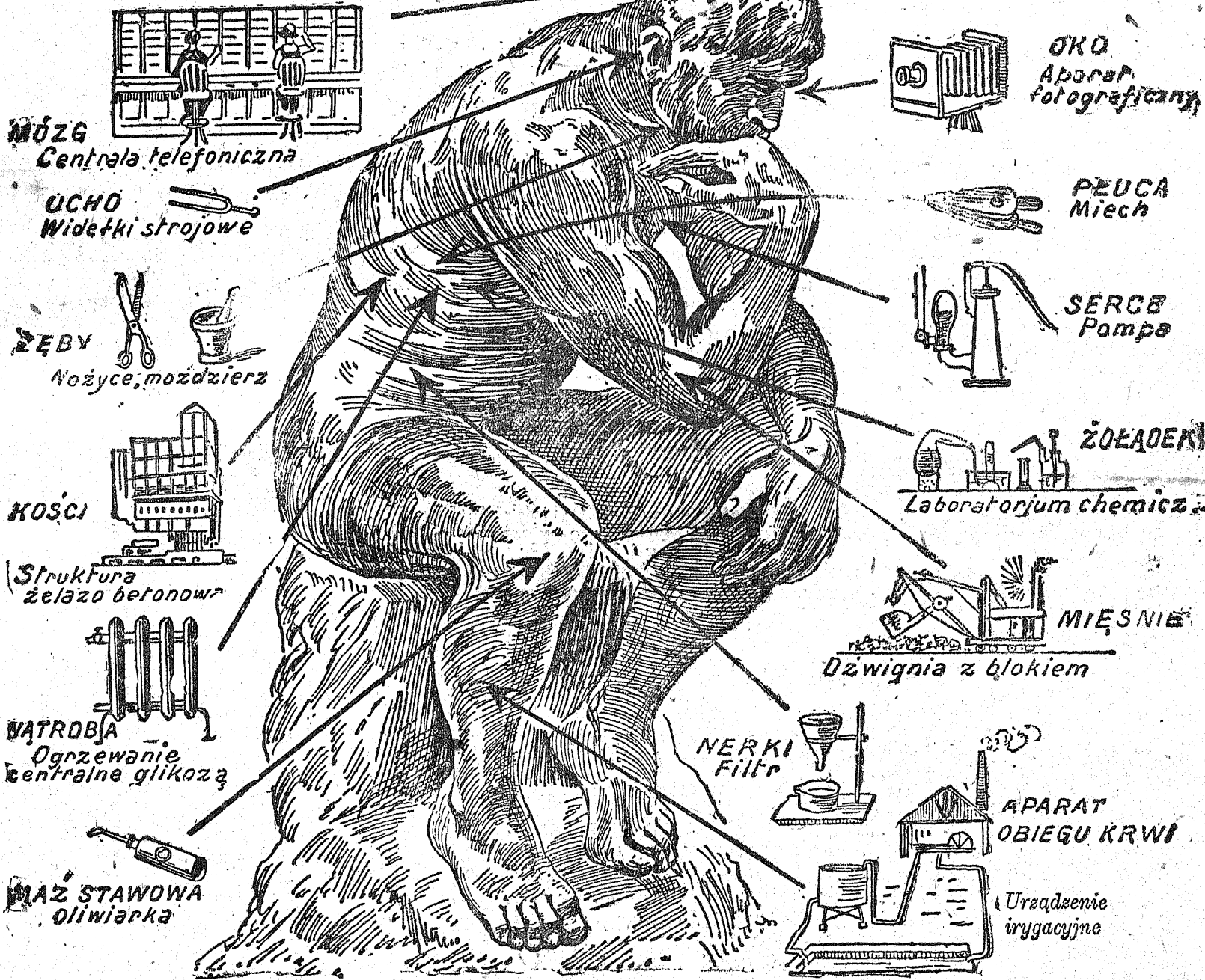
Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK NIEZALEŻNY OD ZADNEJ PARTJI.

Wtorek, dnia 8 stycznia 1924 r.

MACHINY CIAŁA LUDZKIEGO

Rycina powyższa uświadcznia nam doskonale, jakie funkcje spełniają poszczególne narządy ciała ludzkiego.

W OBLICZU NĘDZY.

Zima coraz srozsza. Do niezwykłej drożyzny, spowodowanej zwykłym już u nas spadkiem waluty, przyłącza się jeszcze drożyzna spowodowana trudnościami komunikacyjnymi, i zaspami śnieżnymi na drogach i kolejach.

Ceny artykułów pierwszej potrzeby, doszły do tak zawrotnej wysokości, iż o zrównoważeniu budżetu nawet w średnio zamężnej rodzinie mowy być nie może, a pracująca inteligencja, wyrobniicy i robotnicy, równo waża swój budżet domowy poprostu ... przez dociganie paska na brzuchu.

Beznadziejny stan ekonomiczny naszego miasta pogarsza jeszcze i ogólny brak pracy, który się wyraża w redukcji urzędników i powszechnym braku prac w fabrykach.

Dzisiaj już można wylczyć na palcach te fabryki, które pracują całkowita ilość dni w tygodniu; pozostała olbrzymia większość idzie tylko 2, 3, lub 4 dni a wiele jest takich które całkowicie zawiesiły swoją wytwórczość.

Nedza wśród szerokiej mas ludności, już nie jest w progę — ale rozgościła się na dobre niemal w każdym domu i siada do obiadu i kolacji razem z każdą rodziną, a raczej... oczekuje na obiad i kolację... nadaremnie.

W tych warunkach gwałtowna, doraźna pomoc społeczeństwa jest koniecznością, jest nakożem chwili — nieuwzględnianie którego, grozić może nieobliczalnymi konsekwencjami, nie trzeba bowiem zapominać iż głód, jest najgorszym doradcą...

Pierwszą palącą sprawą jest zaprowadzenie ruchomych kuchni, któreby rozwioły gorącą strawę na krańcach miasta. Jesteśmy dlatego za ruchomymi kuchniami, gdyż praktyka wykazała, iż miejscowe tanie kochnie, mają ograniczony krąg działania, przytem przy dzisiejszym braku lokali, kosztownej instalacji (kotły, kuchnie, stoły, naczynia i t. d.) byłoby niemal nie do pomyslenia.

Ruchome kuchnie natomiast, możnaby wypożyczyć od wojskowości, prowianty częściowo zapłacił by konsumenci, reszta musiałaby bezwzględnie pokryć miasto, państwo, fabrykanci, związki zawodowe, wreszcie szersza ofiarność publiczna.

Jesteśmy zdania iż środek ten rażąco nie załagodzi kryzys ekonomiczny i brak pracy, który tak dotkliwie daje się uczuć w naszym mieście — ale przedej trzeba narzeczcie coś począc przeciwko szalejącej z dniami

na dzień nędzy i głodu, gdy na oddawaniu tego rodzaju naglących spraw opatrności — żadna Rada Miejska ani żaden rząd jeszcze dobrze nie wyszedł.

Tam, gdzie dach się pali lub notuje się po kilkanaście wypadków dziennie zasłabnięć z głodu i zimna, niema czasu na zbyteczne dykusje, a z doraźną pomocą obowiązane jest spieszyć całe społeczeństwo.

Zobaczcie swoje dzieci w szkołach powszechnych, wznędziane i źle odżywiane dzieci Łodzi... a potem utartym zwyczajem urządzajmy bale i zbierajmy na ofiarę... trzesienia ziem w Japonii.

A.S.

Nowe Włochy.

Przed kilkoma dniami doniosły telegramy prasowe, że w ostatnich dniach grudnia odbyła się w Rzymie pod przewodnictwem Mussoliniego konferencja delegatów syndykalistycznych związków faszystowskich z delegatami włoskiego związku przemysłowców. Na konferencji obie strony osiągnęły całkowite porozumienie, ustalając w ten sposób — jak brzmią słowa telegramu — rzeczywistą współpracę kapitału i pracy.

W poszukiwaniu za szczegółami tego naprawdę przełomowego faktu, przewertowaliśmy wszystkie dostępne nam dzienniki europejskie. I rzecz zdumiewająca! z wyjątkiem prasy włoskiej i nielicznych organów nacjonalistycznych innych krajów, prasa europejska przemilczała, fakt konferencji rzymskiej. Chociaż i łakome ajencje lub dzienniki politykujące codziennie z nieprawdopodobną wprost żarliwością wszelkie informacje, w tym wypadku wykazały zupełną niemal obojętność. Liberalno — socjalistyczne królowie mocarstwa prasowego zdecydowali, że wiadomości o wielkiej akcji, dążącej do zastąpienia walki klas harmonią klas, może zdemoralizować masy czytającej publiczności.

Zdobywając się na wielką próbę pogodzenia pracy z kapitałem pod hasłem interesu narodowego uderzył Mussolini w najbardziej wrażliwy punkt liberalno — żydowskiej ideologii, walczącej dziś rozpaczliwie o przewagę w życiu narodowym. Współpraca kapitału z pracą? Bez międzynarodowej konferencji socjalistycznej, bez pomocy Ligi Narodów, a tylko dzięki zwycięstwu idei narodowej w kołach, które dotychczas zdawały się być niepodzielna dziedziną panowania czerwonych lub złotych międzynarodówek. Przecież to jest prosto rewolucja, grożąca bankructwem tej idei „około światowego”, która w złotych ramach finansów międzynarodowych urzeczywistnić pragnęła pp. Nitówi, Renesse i inni podohni.

Jakkolwiek dotychczas nie mogli się jeszcze ujawnić realne wyniki konferencji rzymskiej, to przecież już dziś można stwierdzić, że konferencja ta, będąca prawdziwym tryumfem idei narodowej, jest jednym z największych dotychczasowych zwycięstw faszyzmu, kładąc pod walny pod wielkie działo usunięcia walki klas, położył faszyzm równocześnie silny fundament pod podstawy nowej odradzającej się Europy.

Dzisiaj wszyscy mówią o „nowej odradzającej się Europie”. Żyjemy w okresie walki o podstawowe zasady mające rzekomo być wspólnymi dla państw i narodów. Ogólne zubożenie powojenne i spowodowane nim fermenty społeczno-gospodarcze, skłoniły umysły polityczne do ostatecznej rewizji dotychczasowego stanu rzeczy. W poszukiwaniu za przyczynami rozstroju, ogarniającego po wojnie coraz powszechniej wszystkie państwa europejskie, przekonano się, iż podstawy na których opierała się liberalno — demokratyczne państwa XX w. są zmurzałe i kryją w sobie ciężkie choroby. Lekarstwem przeobrażonego przez parlamentarizm w stosunkach wewnętrznych, a ideę konstytucji międzynarodowe w zagadnieniach zewnętrznych, zawiodły. Ludzie

„Rok 1924 nie będzie rokiem pokoju”.

Czarne horoskopy wirtemberskiego ministra.

WIEN 7.1 (PAT) „Der Morgen” donosi ze Stuttgartu, że na zebraniu wirtemberskich delegatów minister obrony krajowej Gessler wygłosił przemówienie o położeniu politycznym kraju. Powiadał on między innymi: „Robotnicy niemieccy są dziś całkowicie bezbroni, co dodaje mocy sily tym kołom politycznym, które dążą do wywołania reakcji w Niemczech”. Może to być zdanie ministra bardzo zgubnym dla dalszego rozwoju

siu sytuacji politycznej w kraju. Rok 1924 stwierdził mówca.

nie będzie rokiem pokoju, lecz rokiem walki. W końcu Gessler zaznaczył, że niepokoju go odmowa Francji i propozycje niemieckie, przedstawione w statnim memorjale. Minister obawia się, że spowoduje ona zwiększenie napięcia między obu krajami.

Rolnicy gdańscy używają zboża na opał.

W Gdańsku zboże tańsze od węgla.

GDANSK 7.1 (AW) Liczba bezrobotnych z początkiem r. b. wzrasta b. wydatnie. Pozbawionych pracy jest na terenie wolnego miasta z górą 10,000, zaś z liczby tej przypada na rolnictwo około 2,000. Bezrobocie w rolnictwie jest wynikiem konkurencji ze strony rolnictwa polskiego, z którego cenami rolnictwo gdańskie nie może konkurować. Rolnicy gdańscy pozostawili swe zboże niezmłócone i używają je na opał, gdyż ceny zboża niższe są od cen węgla. Zarobki robotników rolnych szczupłe są również wskutek tego, że wobec niskiej cen produktów rolnych, robotnicy niewiele uzyskają z przędzy części swych ordynarij, co dotąd stanowiło ich główny dochód.

ZIMA SROŻY SIĘ NA POŁNOCY.

GDANSK 7.1 (AW) Według otrzymanych tu doniesień całe wybrzeże morza Bałtyckiego stopniowo zamraża, tak że żegluga jest coraz bardziej utrudniona. Jedynie bardzo silne parowce mogą przewyższyć trudności i odbyć drogę bez narażenia na niebezpieczeństwo. Podobne wiadomości nadchodzą z wód skandynawskich i fińskich, gdzie również żegluga jest prawie niemożliwa, gdyż utrudniają ją kry i lody. Na wodach północno-norweskich żegluga ustała zupełnie.

PASEK MIESZKANIOWY.

GDANSK 7.1 (AW) Dzienniki skarżą się na wrażliwość coraz bardziej lichwe mieszkanictwa. Pozwolenie senatu na podwyższenie o 50 proc. czynszu przedwojennego spowodowało, że zarówno właściciele hoteli, jak i odnajmujący pokoje umebłowane, dopuszczają się niesłychanego wzwysku lokatorów. Ceny za skromny pokój wynoszą 30—40 guldenów. Za lepszy, 40—80 guldenów. Dzienniki gdańskie podnoszą, że ceny te są zupełnie niewspółmierne z wynagrodzeniem pracowników biurowych, których pensje są w granicach 120—140 guldenów, oraz wzywają do energicznej akcji urzęd do walki z lichwą przeciwko temu wzwyskowi.

ZNOWU ŚNIEG.

GDANSK 7.1 (AW) Od soboty pada znów śnieg bez przerw. Ustaloną po pierwszych burzach śniegowych ruch kolejowy jest znów poważnie zagrożony. Przyszłości w ruchu kolejowym podmiejskim odbijają się na dowozie żywności, której brak coraz dotkliwiej daje się odczuć w wolnym mieście.

Niemiecka kołowacizna.

Wszyscy przeciw wszystkim

KATASTROFALNA FAŁA STRAJKÓW.

BERLIN 7.1 (AW) W Duesseldorfie proklamowano strajk generalny.

SOCJALIŚCI PRZECIW „REICHSWEHRZE”

BERLIN 7.1 (AW) „Die Glocke” publikuje artykuł, domagający się wyjaśnienia sprawy Reichswehry. Wprawdzie generał Seeckt jest wielką indywidualnością, równa Ludendorfowi, ale Reichswehra pod jego wpływami nie jest pod wpływem zasad republikańskich socjalistów nie mogą brać odpowiedzialności za ten stan rzeczy. Prasa prawicowa uważa cytowany artykuł za zapowiedź ofensywy socjalistycznej przeciwko Reichswehrze.

doszli do przekonania że za pomocą brzmiałami hasłami liberalizmu i pacyzmu zdołali się usadowić „drzemające moce złota”, które zdołały politykę państw europejskich doprowadzić do takiego stanu, w którym trudno odróżnić, gdzie się kończą interesy wysokich finansów a zaczyna interes państwa.

Wysokie finanse posilkujące się zrecznie zarówno pieniądzem jak i społeczną rewolucją, stały się decydującym czynnikiem w polityce oświatowej. Lecz wreszcie przebrała się miarka. Przełom i reakcja nastąpiły w państwie, które jeszcze przed dwoma laty było najklasyczejszym terenem wpływów zarówno złotej jak i czerwonej międzynarodówki. Z głębin pograżonego w rozpacz uczucia narodowego włoskiego powstał ruch zwany faszyzmem.

Włochy przeżyły krótki okres rewolucji narodowej, po której okazało się, że wczoraj

SPRAWA MEMORJAŁU BAWARSKIEGO

BERLIN 7.1 (AW) Memorjał rządu bawarskiego wywołał w kołach politycznych wielkie wrażenie. Socjaliści uważają memorjał ten za zamach na konstytucję wajmarską i występują przeciwko niemu w ostrej formie. Socjaliści czna „Münchner Post” utrzymuje, że idea rządu bawarskiego nie ma żadnych widoków realizacji. Prawicowa prasa bawarska solidaryzuje się z treścią memorjału, domagając się jedynie zmian w ujęciu prawnym stosunku poszczególnych krajów do rządu niemieckiego.

Dzisiejsze plenarne posiedzenie gabinetu Rzeszy poświęcone było rozważaniu sprawy memorjału bawarskiego.

jeszcze tak potężne wpływy międzynarodówek operowały się w rzeczywistości jedynie na terroryzm, złotym. Powstanie Mussoliniego przyniosło Włochom świeże, ożywcze techniczne nowego porządku rzeczy. Czynniki autorytety i hierarchii wprowadzone przez faszyzm w życie powojennego państwa, stały się podstawami nowej, odradzającej się Europy.

Zwycięstwo faszyzmu było jednak niepełne tak długo, jak długo propagowana przez niego zasada interesu narodowego, jako najwyższego kryterium myśli politycznej, a nie dostrzegła do dziedzin trudnych i zawiłych zagadnień społeczno-gospodarczych. Konferencja rzymska oznacza w tej dziedzinie wielki przełom. W prace nad budowa nowych i odrdzonych Włoch wmurował faszyzm najpoważniejszą bodaj cegłę.

St. Strzetelski.

Przed otwarciem parlamentu angielskiego.

Macdonald przygotowuje się do rządzenia.

LONDYN 7.1 (PAT) Parlament angielski zbierze się jutro w południe w celu dokonania wyboru Speakera. W drugiej połowie tygodnia nastąpi zaprzysiężenie nowych członków parlamentu. W dniu 15 bm. zostanie odczytana mowa tronowa i tegoż dnia rozpocznie się debata nad odpowiedzią na mowę tronową.

LLOYD GEORGE POPIERAĆ BEDZIE TOWARZYSZY.

LONDYN 7.1 (PAT) Nadzieje Labour Party na poparcie liberałów wzmocnione zostały ostatnio wystąpieniami Lloyd George w artykule „Newcastle Chronicle” i innych dziennikach angielskich. Przewódca liberałów

w artykułach tych pisze, że jeźli przewodca Labour Part zechce spróbować sił w kierunku sprawowania rządów w duchu potrzeb kraju, to zdaniem jego gabinet ten może liczyć na poparcie liberałów. Lloyd George dodaje w artykule swoim, że kwestie tego rodzaju jak polityka zagraniczna i sprawa bezrobocia będą służyć za podstawę porozumienia między oboma stronnictwami.

MACDONALD PREMIJEREM.

LONDYN 7.1 (PAT) Dailly-Telegraf pisze: Sadza, że Ramsai Macdonald oprócz przewodnictwa gabinetu obejmie teke spraw zagranicznych.

Niepamiętne mrozy w Ameryce.

20 wypadków śmierci wskutek zamrznięcia.

LONDYN 7.1 (PAT) Z N. Yorku donoszą że w Stanach Illinois i Missouri panują niepamiętne od 20 lat mrozy. Temperatura spadła o 66

stopni poniżej zera według Fahrenheita. W stanach tych zarejestrowano około 20 wypadków śmierci wskutek zamrznięcia.

TELEFONEM Z WARSZAWY.

NOWY MINISTER ROLNICTWA.

*) „Monitor Polski” podaje następujące pisma kancelarii cywilnej P. Prezydenta Rzeczypospolitej:

Do P. Władysława Grabskiego, Prezesa Rady Ministrów w Warszawie.

Przychylając się do wniosku Pana, Podsekretarza Stanu D-ra Józefa Raczyńskiego z powierzonego mu kierownictwa Ministerstwa rolnictwa i dóbr państwowych i mianuję równocześnie p. Stanisława Janickiego ministrem rolnictwa i dóbr państwowych.

Do P. Podsekretarza Stanu D-ra Józefa Raczyńskiego kierownika ministerstwa rolnictwa i dóbr państwowych w Warszawie.

Zwalniam Pana z powierzonego mu kierownictwa ministerstwa rolnictwa i dóbr państwowych.

(—) Grabski (—) Woiciechowski Prezes Rady Min. Prezydent Rzeczypospolitej.

Do P. Stanisława Janickiego w Warszawie. Mianuje Pana ministrem rolnictwa i dóbr państwowych.

(—) Grabski (—) Woiciechowski Prezes Rady Min. Prezydent Rzeczypospolitej.

FRANK WALORYZACYJNY.

*) Kurs franka waloryzacyjnego na dzień 9 stycznia br. wynosi 1.580.000

KURS FRANKA ŻŁOTEGO DLA WPLAT PODATKU MAJATKOWEGO.

*) W dniu 3 bm. ukazało się rozporządzenie ministra skarbu ustalające kurs franka złotego dla wplat podatku majątkowego w okresie od 17 do 31 grudnia 1923 r. W szczególności ustalono kurs franka złotego na dzień 17 grudnia 1.002.600, na 18 go 1120700 na 19 go 1233900 na 20 go 1203250, na 21 go 1183000, na 22 go 1165000 na 27 go 1146800, na 28 go 1208400 na 29 go 1215400, na 31 go 1220600

ODPOWIEDZ NA DEPESE KONDOLENCYJNA.

*) Min. Spraw Wojskowych generał Sosnkowski w odpowiedzi na przesłaną francuskiemu Min. Wojsk kondolencję z powodu śmierci Szefa Sztabu Gen. Armii Francuskiej, Gen. Buata, otrzymał depeşe wyrażającą wdzięczność dla siebie i armii polskiej od Ministra Meginau.

TELEGRAMY.

A POLSKA ?

KOWNO 7.1 (PAT) Litewskie ministerstwo spraw zagranicznych komunikuje, że konferencja ministrów spraw zagranicznych

Państw Bałtyckich w Kownie odbędzie się w połowie lutego. Litwa wysłała już zaproszenia do poszczególnych Państw Bałtyckich. Jeden z dyplomatów Bałtyckich udał się do Rewla dla przygotowania materiału na konferencję.

PRASA WŁOSKA O ZJEJZDIE M. ENTENTY.

RZYM 7 (PAT) Od dnia dzisiejsz. dzienniki zaczynają szerzej omawiać sprawę zjazdu Małej Ententy.

„Epoca” z zadowoleniem konstatuje że Polska nie należąc do Małej Ententy, zachowuje samodzielną politykę i przewiduje, że dobre stosunki Polski z Małą Ententą nie ulegną zmianie, chociaż nie doprowadzą do wstąpienia Polski do Małej Ententy.

„Il Mondo” pisze: W Belgradzie będą rozważane niesłychanie ważne problemy wpływu Rosji na Balkanie. Z zachowania się Pragi i Białogrodu Rumunia przekona się, na co będzie mogła liczyć w swoich relacjach z Rosją, które się odbędzie dnia 15 stycznia.

I FRANCJA MA KŁOPOT ZE „SPADKIEM”.

PARYŻ 7.1 (PAT) Min. skarbu odbył konferencję z ministrem sprawiedliwości i spraw zewnętrznych w sprawie spadku franka. Radzie ministrów będą przedłożone propozycje mające na celu zapobieżenie spekulacji frankiem i ograniczenie spekulacji na giełdzie.

KRAKÓW NAWIAZUJE STOSUNKI HANDLOWE Z JUGOSŁAWIA.

BELGRAD 7.1 (AW) Po szeregu narad przygotowawczych zorganizowano tu oddział towarzystwa handlowego krakowskiego, pt. „Towarzystwo Handlowe Polsko-Jugosłowiańskie”. Przedstawiciel Aiencji Wschodniej rozmawiał z kilkoma członkami nowo zorganizowanego towarzystwa z belgradzkiej kół przemysłowo-handlowych. Rokują oni świetną przyszłość rozwojowi handlu polsko-jugosłowiańskiego. Fabrykaty polskie wywołują tam wielkie zainteresowanie i zbudzą nowe rynki zbytu.

NEUTRALIZACJA MORZA BAŁTYCKIEGO.

HELSINGFORS 7.1 (AW) Finlandzki minister spraw zagranicznych, Venola, poruszył w wywiadzie z przedstawicielami prasy fińskiej sprawę neutralizacji morza Bałtyckiego i związku gospodarczego państw bałtyckich. Venola oświadczył, iż konferencje ministrów spraw zagranicznych państw bałtyckich i Polski wykazałyby prawdopodobnie większe korzyści niż gdyby były zwołowane pojedynczo. Nadto należy, jako główny przedmiot tych narad postawić sprawę stosunku państw bałtyckich do Rosji. W dalszym ciągu wywiadu wyraził minister ubole-

wanie, że państwa bałtyckie do tej pory zbyt mało zwracaia uwagi na tak ważny problem, jakim jest neutralizacja morza Bałtyckiego. Realizacja tego projektu posiadać będzie daleko idące skutki polityczne dla całej Europy. W sprawie tej Finlandia i Estonia doszły już do porozumienia. Rosja, jako mu zupełnie przeciwna, nie wchodzi w rachubę.

PRZECIWIŻASADOM.

DREZNO 7.1 (PAT) Biuro Wolfa donosi urzędowo, że Saska Prezydent Ministrów Held w myśl konstytucji nie będzie mógł uczynić zadość wezwaniu do ustalenia porządku przez ostatni zjazd social-demokratów.

ZAMKNIĘTY ŻŁÓBEK.

BERLIN 7.1 (PAT) Rada Ministrów postanowiła wobec ciężkiego położenia skarbu odmówić dalszych subwencji prasie niemieckiej, która otrzymywała ją dawniej z podatku nakładnego na lasy.

WŁOCHY A AKCJA FRANCUSKA W ZAGŁEBIU RUHRY.

RZYM 7.1 (PAT) „Messagero” zastanawiając się nad polityką rządu włoskiego w sprawie odszkodowań, odpowiada na zarzuty dzienników opozycyjnych, skierowane przeciwko Mussolinemu i wyraża żal, że akcja włoska nie szła reka w reka z akcją Rządu angielskiego. „Messagero” oświadcza, że memorandum Bonar Lawa było dla Włoch nie do przyjęcia. Dziennik nie wierzy w wielką rozbieżność interesów Francji i Włoch i oświadcza, że w interesie Włoch byłoby jak najszybsze przyłączenie się do akcji francuskiej w Zagłębiu Ruhry.

KONIEC PRZYJAŹNI.

KOWNO 7.1 (PAT) Min. do spraw żydowskich Rosenbaum po skreśleniu etatów Ministerstwa dla spraw żydowskich oraz po oświadczeniu Galvanuska że ministerstwo to jest zbyt ciężkim, podał się do dymisji.

ZAWSZE CI SAMI.

PARYŻ 7.1 (AW) Handlowa misja socjalecka została przeniesiona do Londynu. Przeniesienie to uważają za wybieg, mający na celu wywarcie presji na rząd francuski.

POLITYKA POINCARÉGO ŚWIĘCI TRYUMF.

PARYŻ 7.1 (PAT) Cały senat jest zwolennikiem polityki zagranicznej Poicarego. Ogromna większość wyborców senatu z wyjątkiem dwóch senatorów socjalistycznych walczyła o utrzymanie tej polityki do swego programu wyborczego.

CHCIAŁ ZERWAĆ Z „MACIERZĄ”.

KROLEWIEC 7.1 (AW) W Prusach Wschodnich coraz wyraźniej kielkuje myśl oddzielenia się od Rzeszy niemieckiej. Stosunki gospodarcze i oderwanie od reszty terytorium niemieckiego sprzyjają tym tendencjom. Dotąd dała się zauważyć dwa kierunki. Zwolennicy pierwszego dążą do usamodzielnienia się od Prus, zwolennicy drugiego zaś uważają za korzystny projekt przyłączenia się do któregośkolwiek z państw północno-wschodnich, w szczególności zaś do Gdańska.

Kronika telegraficzna.

kt) Obdukcja zwłok komendanta statku „Dixmude” wykazała, że statek spłonął wskutek uderzenia piorunu zaś spalone ciała wpadło do morza.

kt) Według doniesień dzienników niemieckich Charge d'affaires von Hoeseh ma przybyć do Berlina dla porozumienia się z kanclerzem, Feszy oraz z ministrem spraw zagranicznych Stresemannem w sprawie zagadnień bieżących.

kt) Premier węgierski Bethlen ma wyjechać do Londynu, by wziąć udział w obradach komitetu Ligi Narodów dla spraw wschodniej Europy.

kt) Poziom Sekwan od dzisiaj obniżył się o 10 cm. Woda wparła się do sal maszyn wielkiej fabryki samochodów w Balonie.

WIADOMOŚCI Z KRAJU

Nawy debiut p. Bryla.

(S) Na niedziele 30 grudnia zwołali Piastowcy zebranie ludowe w Lwowa do sali „Gwiazdy“. Uprzedził ich jednak pos. Bryl, który przyprowadził z sobą bojówkę socjalistyczną, uzbrojona w kije i rewolwery. Wobec tego Piastowcy odbyli zebranie gdzieś indziej. Tymczasem w sali „Gwiazdy“ referował p. Bryl, ale wśród sprzeciwów nawet tych niecierpliwych chłopów, którzy zostali z ciekawości. Za jego rezolucją w końcu oświadczyła się tylko bojówka, która dla zadokumentowania prawdziwych swoich przekonań, ośpiewała „Czerwony sztandar“. Po takim wieceu udał się p. Bryl i Pawłow ski do sali „Gwiazdy“, żeby tam rozbić wiece Piastowców. Ponieważ jednak bojówki socjalistycznej nie wpuszczono do sali, a p. Bryl sam nie miał odwagi do niej wejść, wolał zostać za drzwiami, gdzie wyrabiał awanturę, aż nareszcie policja go przegnała.

Zajścia na pasterce.

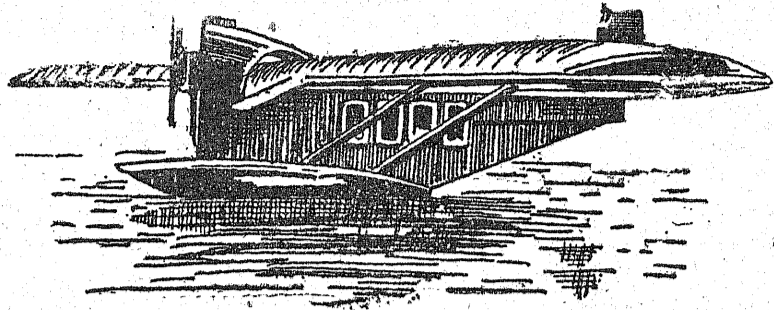
(k) Kościół parafialny w Cieszynie był podczas ostatniej Pasterki miejscem ubolewania podnych zajść. Albowiem — jak donosi „Gwiazdka Ciesz.“ — przyszło do kościoła wiele ludzi pijanych, którzy następnie zachowali się w sposób karczemny: dwie kobiety pobili się, że dla ich uspokojenia trzeba było wezwać policję. „Gwiazdka Ciesz.“ sądzi, że była to już ostatnia Pasterka w Cieszynie.

Metody żydów.

(k) Gdy redaktor warszawskiej „Gazety Por.“ Sądzewicz, kandydował w Siedlcach, żyd Dawid Horowicz postanowił utać „śsemkę“ i w publicznym przemówieniu oświadczył, że p. Sądzewicz był w Rosji komisarzem bolszewickim i pracował za pieniądze żydowskie. Za to oszczerstwo stanął on w tych dniach przed sądem w Siedlcach. Ale na rozprawie animusz wybojczy opuścił zupełnie oskarżonego. Na zaproszenie przewodniczącego, czy przyzna się do winy, p. Dawid odparł rzewnie:

— Tak, wysoki sędzio, przyznaję się i proszę, ażeby pos. Sądzewicz przebaczył mi! Byłem bardzo zdenerwowany (!) podczas wyborów.

Zastępca oskarżyciela oświadczył, że żąda się na przebaczenie winy Horowiczowi i umorzenie sprawy pod warunkiem, że złoży on 25 milionów na biednych m. Siedlice i zapłaci

Samolot Amundsen

Ronald Amundsen zrezygnował z ekspedycji do bieguna północnego, ale nie zaniedbał myśli o tej wyprawie. Zamierza on za kilka miesięcy wzbic się w powietrze na samolocie nowego typu.

Na ilustracji powyższej widzimy ów aparat Amundsen'a cały z metalu. Koła służące do lądowania zastąpione są para-

U nas inaczej.

(p) Skargi na ucisk prasy niemieckiej w Polsce przez nasze władze stanowią stałą już bodaj rubrykę pism niemieckich wychodzących w Polsce. W parze z temi skargami idzie wyśławianie „błogosławionego“ oczywiście położenia prasy polskiej w Rzeszy.

Warto tedy opublikować dokument, iak niżej podany, który wymownie oświetla prawdziwą domowność naszych dziennikarzy niemieckich. Dokument rzeczony brzmi w dosłownem tłumaczeniu iak następuje:

Komenda Policji Miejskiej
L. dz. III. 4563—23.

Olsztyn, dnia 22 listopada 1923.

Po odrzuceniu przez „Landesamt“ w Królewcu protestu Pana z dn. 28 lutego r. o zatrudnienie zagranicznego zecera, upraszamy Pana o zwolnienie ze służby zatrudnionego u Niej obywatela polskiego Antoniego Szajka w orzeczeniu 4 tygodni, w przeciwnym razie wdrożymy przeciw Panu postępowanie karne.

w z. (—) podpis.

Do właścicieli drukarni
p. Joanny Piętnicznej
w mieście.

Tak wygląda w oryginale „tolerancja“ niemiecka. Jakże wobec tego przedstawia się „ucisk“ ze strony władz polskich?

Najpoważniejsza w Poznaniu drukarnia niemiecka „Posener Buchdruckerei — Posener Tageblatt“ zatrudnia dużą ilość Niemców — i redukuje bezwzględnie personel polski, aby zrobić miejsce dla obywateli niemieckich. Przedsiębiorstwo to jest przytulkiem dla Niemców, którzy nie mogli zdecydować się na przyjęcie obywatelstwa znenawidzonej Polski, a jednak za wszelką cenę usiłują w niej pozostać w celach aż nadto przejrzystych.

Czas, aby władze nasze zairzały w tę sprawę i wykurzyły raz wreszcie to gniazdo wrogości dla naszej państwowości. Opinia publiczna domaga się słusznego odwetu za Olsztyn.

— x —

GUY DE MAUPASSANT.

1)

Przy zmarłym.

Doğorywał, iak doğorywają wszyscy suchotnicy. Co dnia widywałem go, iak około godziny drugiej siadał na ławeczce przed hotelem, twarzą zwrócony ku morzu. Przez chwilę siedział nieruchomy w skwarze słonecznym, smutnym okiem spoglądając na Morze Śródziemne. Niekiedy rzucił spojrzeniem na wysokie góry o zamglonych szczytach, zamykające Menton; następnie ruchem bardzo powolnym zakładał jedną na drugą swe nogi długie, a tak chude, że wyglądały iak dwie kości, z których zwiślało sukno spodnie, poczem otwierał książkę, zawsze tę samą.

I siedział tak bez ruchu, czytając: czytając okiem i myślą. Całe jego zamierające ciało było zaczytane, cała dusza zagłębiała się, zatapiała, rozplýwała w tej książce, aż do chwili, gdy chłodniejsze powietrze wywoływało u niego lekką kaszel. Wtedy wstawał i wracał do mieszkania.

Był to wysoki Niemiec o jasnym zarostku. Śniadania i obiady spożywał w swym pokoju i z nikim nie rozmawiał.

Wzbudził on we mnie dziwną ciekawość. Pewnego dnia usiadłem obok niego na ławce, dla przyzwyczajenia zabrawszy z sobą również książkę do czytania, a mianowicie tom poezji Musseta.

I zacząłem przerzucać utwór Rolla. Nagle asiadł mój spytal mnie dobra francuzczyna:

— Czy pan rozumie po niemiecku?

— Nie, panie.

— Bardzo żałuję, bo byłbym skorzystał z przypadku towarzysztwa pana i wypożyczył, czy pokazał panu rzecz bezcenna — te właśnie książki.

— Cóż to za książki?

— Egzemplarz mego mistrza Szopenhauera z jego własnoręcznymi przypiskami. Wszystkie marginesy, iak pan widzi, pokryte są jego piśmem.

Z szacunkiem wziąłem do rąk książkę i przyszedłem do niej z wielką ciekawością dla mnie niezrozumiałym, lecz zawierającym myśli niesmiertelnej największego niszczyciela marzeń, iaki kiedykolwiek chodził po świecie.

I przyszedł mi na myśl wiersz Musseta: Dors-tu content, Voltaire, et ton deux sourires Voltige-t-il encore sur tes os decharnes?

I mimowoli porównywałem dziecinny, religijny sarkazm Woltera z nieprzeartą ironią filozofa niemieckiego, którego wpływ pozostał niezatarty.

Można się gniewać i protestować i oburzać się i egzaltować, niemniej pozostaje faktem niezbitym, że Szopenhauer wyśnawił na ludzkości pięczęć swej wżgardy i swego rozczarowania.

Utraciwszy złudzenia w używaniu życia, obalił wierzenia, nadzieje, poetyczne wloty, fantazje, zniszczył aspiracje, zmroził zaufanie dusz, zabił miłość, zburzył kult ideału, kobiety, rozdarł złudzenia serc, dokonał największego dzieła sceptycyzmu, iakie kiedykolwiek

dokonanem zostało. Wszystko obalił swem sztydierstwem, wszystko opustoszył. I nawet ci, co go nienawidzą, bezwiednie noszą w sobie okrucy jego myśli.

— Czy pan tak blisko znał Szopenhauera? zwróciłem się do Niemca.

Uśmiechnął się smutnie:

— Aż do śmierci.

I zaczął mi o nim mówić, opowiadając o wrażeniu niemal nadnaturalnem, iakie dziwny ten człowiek wywierał na wszystkich, co się do niego zbliżyli.

Opowiedział mi o zetknięciu starego burzyciela z pewnym politykiem francuskim, zaciekłym republikaninem, który pragnął zobaczyć i spotkać w tłumnej piwiarni otoczonego uczniami, suchego, o pomarszczonej twarzy, śmiejącego się smutkiem nieznanym, jednym słowem szarpiącego i rozrywającego w strzępy myśli i wierzenia, iak nies jednym szarpnięciem rozrywa tkaninę, która się hawi.

Powtórzył mi słowa tego Francuza, który wyszedł wówczas osłupiały, przerażony, mówiąc:

„Zdawało mi się, że godzinę życia spędziłem z diablem“.

Po chwili dodał:

— Bo wie pan, że on naprawdę miał uśmiech przejmujący trwoga, który nas przerażał nawet do śmierci. O ile to pana, interesuje, to opowiem panu epizod prawie nieznanny.

I głosem znużonym, od czasu do czasu przerywanym kaszlem, opowiedział, co następuje: (Dok. nast.)

PRZEMYSŁ, HANDEL I FINANSE.

POTRZEBA ZNAKÓW OBIEGOWYCH.

(—) Dla zaspokojenia normalnej potrzeby rynku kredytowego produkcji i wymiany po trzeba w Polsce — według danych PKO. — w równowartości złotej około 7 dolarów na głowę ludności. Wyniesie to w ogólnej sumie około 200 milionów dolarów w polskich znakach o obiegowych. Natomiast Państwo Polskie posiada znaków obiegowych na dzień 30 listopada rb. zaledwie na sumę około 17 milionów dolarów.

Z PRZEMYSŁU METALOWEGO.

(—) W polskim przemyśle metalowym dział drutu i gwóźdź reprezentuje 15 fabryk z 1759 robotnikami. Produkują one prócz drutu i gwóźdź linny druciane, stalowe, siatki itd. Próby dokonane nad linami stalowymi fabryki Ditchel w Sosnowcu wykazały, iż nie ustępują one linom pierwszorzednych fabryk zagranicznych.

SPRAWA DWÓCH MILIONÓW METRÓW SUKNA DLA ARMII POLSKIEJ.

(—) Na ostatnim posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego Ministrów rozważana była sprawa zamówienia w przemyśle krajowym dwóch milionów metrów sukna wojskowego dla armii polskiej. Dotychczas M. S. Wojsk. zawarło umowy na łączną sumę 80 proc. całego obrotu. Całego zamówienia przemysł polski wykonać nie może, z powodu nieprzygotowania technicznego. Komitet Ekonomiczny polecił ministrom przemysłu i pracy prze studowanie wszelkich możliwości wykonania zamówienia w kraju. Termin dostarczenia sukna ustaliła wojskowość na dzień 31 marca 1924.

WZROST PRODUKCJI W POLSCE.

(—) W ciągu minionych już dwóch okresów odbudowy rolnictwo polskie wykazało wybitną przężność gospodarczą. W ciągu trzech lat zoraną i zasiano 3 mili. hektarów odłogów wojennych. Również wielkie postępy uczynił wzrost produkcji zwierząt.

JEDNA Z PRZYCZYŃ DROŻYZNY.

(—) W żadnej gałęzi przemysłu nie nastąpiło zmniejszenie wyniku pracy w tym stopniu. Jak w kopalniach węgla. Pomimo zwiekszenia sił roboczych w roku 1922 w porównaniu z rokiem 1913 o 60 proc. z góra, absolutny efekt pracy górnik zmniejszył się o 51 proc. w porównaniu z 1913 r. jako powód zmniejszenia się ilości wydobycia przypisać należy skrócenie okresu pracy oraz zmniejszenie indywidualnej wydajności pracy górnik.

SAMOCHOBY I SZOSY W POLSCE.

(—) Polska posiada tylko jedną piątą część ilości samochodów jakie posiadają Włochy, gdzie tylko w jednym Turynie istnieje 10 fabryk samochodowych. W Stanach Zjednoczonych ilość zarejestrowanych samochodów przekroczyła liczbę 10 milionów, co daje przeciętnie 1 samochód na 11 mieszkańców, czyli innymi słowy samochodami tymi możnaby przejechać całą ludność Stanów.

W Polsce 1 samochód przypada na około 2 200 mieszkańców. Rozwój komunikacji samochodowej przyczynił się do ożywienia i rozwoju stosunków handlowo-przemysłowych oraz przemysłu samochodowego, odgrywającego, jak wiadomo pierwszorzędna rolę w obronie państwa na wypadek wojny.

Obecnie rząd polski jest najpoważniejszym odbiorcą samochodów.

W poszczególnych dzielnicach Polski na (kwadr. 1 km.) powierzchni przypada metrów bieżących dróg bitych, jak następuje: w b. dzielnic pruskiej — 299 m., w Galicji — 206 m., w Kongresówce — 84 m., na Kresach Wschodnich 17 m., w ziemi wileńskiej 7 m. co w porównaniu z drogami Europy zachodniej oznacza wielkie zaniedbanie w tej dziedzinie, spowodowane tendencją polityką zaborców.

EKSPORT DRZEWA.

(—) Min. przemysłu i handlu projektuje uregulowanie sprawy eksportu drzewa osiowego w ten sposób, iż zamierza uwzględnić te podania, które wpłynęły do Urzędu przywozu i wywozu przed 31 sierpnia 1923 r. i opiera się na faktycznie zawartych kontraktach handlowych. Opłata wywozowa wynosić ma, według tego projektu 40 proc. zysku eksportowego.

STATUT BANKU EMISYJNEGO.

(—) Jak wiadomo, projekt statutu Banku Emisyjnego został ostatecznie opracowany i przez Radę finansową przyjęty. Według projektu statutu kapitał zakładowy wynosić ma sto milionów złotych, podzielonych na 400 tysięcy akcji po 250 złotych każda. Akcje są imienne i niepodzielne. W stosunku do Banku ta osoba jest akcjonariuszem, która jest zapisana jako właściciel akcji w księdze akcjonariuszów. Akcje podzielone są na 2 serie, A i B, przy czym akcje serii A nie może być więcej, niż 20 proc. ogólnej ilości akcji. Odstepowanie akcji serii A odbywać się może tylko za zgodą Rady Banku, akcje serii B warunkowo tego nie wymagają.

ZAGRANICZNE KAPITAŁY NA BUDOWĘ PORTU W GDYNI.

(—) Sprawa przebiega budowy polskiego portu w Gdyni zainteresowało się poważnie konsorcjum francuskie, na którego czele stoi b. m.in. budowy we Francji p. Loucheur. Oprócz tego konsorcjum zgłosiło oferty grupy: Schneider i Creusot, Hersault oraz holenderska grupa Holgaard i Cie. Grupy te pragnęłyby pracować przy współudziale kapitałów polskich, które skupiają się w Sp. Akc. Budowy Portu w Gdyni. Zawarcia kontraktów spodziewać się należy w ciągu stycznia-lutego 1924 r., tak że budowa portu nie dozna żadnej przerwy, mimo, iż budżet 1924 r. nie przewiduje już żadnych na ten cel rządowych dotacji.

NOWE TOW. BUDOWY WAGONÓW W POLSCE.

(—) Niedawno założone w Wiedniu towarzystwo budowy wagonów kolejowych („Aktiengesellschaft für Eisenbahnbedarf“) przystępuje do utworzenia w Polsce towarzystwa filialnego z udziałem osób polskich. Między innymi dr. Juliusz Twardowski b. minister dla Galicji obecnie prezes Izby Handlowej polsko-austriackiej, b. prez. ministrów dr. Juliusz Nowak i b. minister kolei inż. Jasiński.

Warszawska giełda oficjalna

GOTÓWKA.

Dolary 8,200,000

CZEKI.

Belgia 356,000
Londyn 35,275,000—35,000,000
Paryż 405,000
Szwajcaria 1,428,000
Włochy 355,000
Holandia 3,093,000
Nowy Jork 8,200,000
Praga 238,600
Wiedeń 114 100
Milionówka 650—575—600
8 proc. pożyczka 12,750—12,500—12,750
Złoty frank 1,575,000
Bony zł. 1,280—1,385—1,300

Tendencja mocna.

WARSZAWSKA GIEŁDA AKCJOWA

Bank Dyskontowy 15000
Bank dla H. i P. 3750—3770—3750
Bank Wileński prywatny 470—485
Bank Zi. Ziem. Pol. 3250
Bank Zw. Ziemian 425
Sole potasowe 15750—16000
Puls 1900—1600—1750
Strem 30000
Wildt 725—660—706
Czersk 2900—2800—2600
Ostrowiec 39—36—37
Pocisk 3300—3250—3275
Rudzk 7500—7250 (1)7500—8750 (5)
Suchedniów 7500—6500
Zieleniewski 46500—47300—47200
Borkowski 3100—2800
Jabłkowski 775—675—700
Skóry 300—275
Syndykat 85000
Cmielów 5900—6—5750
P. T. E. 900—800
Haberbusch 13500—12750—13000
Dźwignia 1100—1300
Cukier 18—15—16
Łazy 1200—1050—1150
Cegielski 5—3900
Modrzejów 24 (1) 34—27
Nobel 2700
Korek 750—675—700

Klucze 4050—5—490
Marvini 1750—1726
Nafta 1300—1400—1350
Rylscy 390—325—350
Pustelnik 5—7
Spirytus 13500—11500—12500
Bank Handlowy 12500—13500
Bank Kred. War. 1500—1100—1400
Bank Przemysł. Lw. 1550—1625—1000
Bank Zachodni 7500
Bank Zw. Sp. 16000
Cerata 800—700
Kijewski 13500—14250—12500
Spies 4300—4100
Chodorów 16500—16250
Ortwein 1700—1575—1600
Parowozy 2500—2250—2300
Rohn 2575—2500
Starachowice 16750—14250—13500
Ursus 5600—5400 3 m. 5200—5000
Fabr. maszyn 1800
Zyrardów 730—775—750
Belpol 280—300—280
Hurt 875
Polhal 600—700—650
Żegluga 800—600
Elektryczność 7200—7—7250
Brown—Bowers 4500—4750
Częstocice 13000—9500
Gosławice 550—5250
Michałów 8—7500—7400
Firlej 2750—2400—2475
Wegiel 18—17750 (1) 18 i pół —18—18200 (2) —23—21—22500 dr.

Lilpop 3800—3—3150
Fitzner 30—33—35500
Norblin 4500—4100 (1) 5250—4700 (2) 8500—7500

Polis 650
Mirków 8200
Przemysł Naft. 3500—3360—3500
Nobel 6500—5500
Siła i Światło 3—2700—2800
Tkanina 450
Lloyd 700—550

Tendencja słaba.

Socjalista z Assyżu.

Gwiazdkowy numer „Naprzodu“ obok wielu innych bzdurstw przyniósł także artykuł pt. „Żywość św. Franciszka z Assyżu, socjalisty XII stulecia“. Artykuł ten miał napisać — zapewnia Redakcja — „ks. Franciszek W. sk.“. Pewne jednak zwroty przeciw Kościołowi katolickiemu każe wnosić, że jest to najnowszy pseudonim „referenta religijnego“ w PPS, r. Czaplńskiego. Takie to „kłamstwo“ rozodził się nad osobistością św. Franciszka i w myśl materializmu dziejowego jego dzieło wyznacza na tle rozwoju gospodarczego. Zakon Franciszkański miał być — jego zdaniem — organizacją „proletariatu robotniczego“ do walki z „istniejącym ustrojem społecznym opartym na własności prywatnej i z wyższymi klasami pracującymi przez klasę posiadającą“. Ze zaś „Kościoł katolicki zdołał go w zupełności opanować“, skutkiem czego „wywierał z zakonu franciszkańskiego doszczętnie duch socjalistyczny“, dlatego „socializm wprowadzony z murów klasztornych stał się ruchem świeckim“.

Tak się w streszczeniu przedstawia najnowsze balamuctwo „Naprzodu“ Jest ono jednym z wielu, które puszczały w świat organ PPS, jak np. że „Chrystus był pierwszym socjalistą“. Przewzwyżaliśmy się już z uśmiechem politywania traktować to „chrystianizowanie“ socjalizmu; także i nawracanie św. Franciszka na socjalizm nie zasługuje na co innego. W „klasowości“ św. Franciszka nikt nie wierzył! Uległy swn Kościoła, apostoł miłości serafickiej nie ma nic wspólnego z materialistycznym i ateistycznym teorią socjalizmu! Katolicyzmowi najnowszy wybrk „Naprzodu“ składa uznanie. Stwierdza bowiem jego bogactwo, z którego czerpać musi i socjalizm, gdy chce stanąć na gruncie etyki i idealizmu.

Ogłoszenie.

Magistrat m. Łodzi niniejszem ogłasza konkurs na dostawę w czasie do dnia 4 kwietnia 1924 roku:

1. a) Kostki granitowej dużej prawidłowych wymiarów,
b) " " małej " " "
c) " porfirowej dużej " " "
d) " " małej " " "
e) " bazaltowej " " "
w łącznej ilości 6,000 mtr. 3;
2. a) dzikiej kostki,
b) granitowego kamienia brukowego,
w łącznej ilości 6,000 mtr. 3;
3. 150 mtr. 3 kostki drzewnej.

Oferenci winni przedłożyć do dnia 25 stycznia 1924 roku godz. 12-ej w o u dnie pod adresem Magistratu m. Łodzi, Wydział Budownictwa, Plac Wolności Nr. 14, II piętro, opieczetowane oferty z napisem: Oferta na dostawę kamienia w 1924 roku.

W ofercie można uwzględnić całkowite lub częściowe zapotrzebowanie Magistratu, podając przytem cenę w złotych polskich za 1 mtr. 3 regularnej kostki, za 1 mtr. 3 kamienia brukowca i za 1 mtr. 3 kostki drzewnej z dostawą na stację Łódź-Kaliska, Łódź-Warszawska, zwgl. na bocznice.

Terminy dostaw, warunki płatności, oraz gwarancja na terminowość dostaw i jakość materiału winny być również podane dokładnie przez oferentów.

Blizszych informacji udzielać będzie Wydział Budownictwa Magistratu m. Łodzi codziennie od godz. 11-ej do 13-ej.

Łódź, dnia 20 grudnia 1923 r.

W. Z. Prezydent (-) Wojewódzki.

67-bs-1)

KINO Spółdzielnia
Pracowników
Państwowych

Sienkiewicza 40.

Dzisiaj i dni następnych!

Uwaga: Dla członków kooperatywy cen miejsc niższe.
Passe partout nie ważne z wyjątkiem Prasowych.

Ostatnia nowość wytwórni Pathe-Jermoljeff w Paryżu nie zróz **Mozżuchin i Lisienko** w najnowszej swej krecacji, wstrzasaja cy dramat w 6 aktach z życia współczesnej arystokracji francuskiej, pełnym poezji i uroku p. t.

Dziecię Karnawału

Rzecz dzieje się w Paryżu, Nicej i najpiękniejszych miejscowościach Francji. OSOBY: Markiz Oktawiusz de Granier, Inżynier Henryk Dumont, Ywonna, jego żona, Filip, kamerdyner markiza.

Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 5.30, w soboty, niedziele i święta o godz. 3 pp. Ost. seans o 9 w. (65s1)

Muzyka pod kier. p. Z. SANDOMIERSKIEGO.

Piękne Łodzianki!

Dlaczego Sara Bernhardt do 70-go roku życia czarowała otoczenie bajeczną świeżością cery? Bo ta wielka tragiczka pielęgnowała stale twarz i ręce ekstraktem agawy i solami radjum. W ten sposób przyrządzone preparaty: „Eterna” i „Teatral” osuwające zadziwiająco szybko (bez blagi): zmarszczki, wyrzuty plegi, czerwoność i t. d. sprzedają: Lipiński—Piotrkowska 50; Majewski—Piotrkowska 124; Wollman—Zawadzka 12; Nowacki—Piotrkowska 103, i pozost. sklepy. Tamże preparaty „wieczne” przeciw siwizni: „Indiana” i „Vitalia” oraz silnie radjowany środek do bujnego porostu włosów i brwi—„Radio-Capill”. (67s)

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

- AI AI K kupuje meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia oraz samowary. Piace najlepiej Łażnik Benedykta 28 m. 15 39-15
- AI K kiedensy, garderoby, lóżka, szafy, stoły, krzesła, trema, otomane sprzedam. Sienkiewicza 59-21, Kaliński. 65-3
- Wostjum krakowski damski mam do sprzedania Aleksandra 30, u fryzjera. 57-1
- Sprzedam gramofon. Rzgowska 27 m. 19, III p. 64-2

Kanarki sprzedaje taffo, swoje go chowu i sprowadzane z Poznania. Al. Kościuszki 26, do zorca wskaże. 54-1

Kupię sklep w dobrym punkcie Oferty Rozwój pod „Natychem miast”. 67-2

Sklep spożywczy sprzedam Składowa 16. 38-1

Motocykl „Humber” (angielski) 1 1/2 HP. i cylindrowy na chodzie okazyjnie do sprzedania Piotrkowska 92, u fryzjera 36-1

Power do sprzedania ul. Wólczarska 164, Krygier. 53-1

Różne:

Akuszerka Pipikowa przyjmuje panie miejscowe i przyjezdne Piotrkowska 132-14. 7828-1

Rutynowany nauczyciel udziela lekcji w zakresie ośmiu klas. Przyspasabia do egzaminów dla eksternów. Ceny przystępne. 6-go Sierpnia 14, pralnia 7899-1

Slusarz mechanicz, samodzielny poszukuje posady w miejscu lub na wyjazd. Oferty pod „Słusarz” do Rozwoju 55-1

Przyślakala się sukka rasy wilczej. Prawy właściciel może odebrać za zwrotem kosztów Kilińskiego 150 m. 52 58-1

Dziewczyny potrzebne. Piotrkowska 45, cukiernia. 60-1

Zdolna uczeniwa dziewczyna do sprzątania pokojów potrzebna od zaraz. Piotrkowska 56 m. 9. 62-3

Potrzebna służąca na stałe lub na przychodnię zaraz. Karłowicza 26 m. 28 65-2

Sąd Pokoju w Brzezinach

wyrokiem wydanym w dniu 18 października 1925 r., postanowił Icka Hammera l. 36, syna Szyji, zam. w Brzezinach, ul. Rynek, Nr. 7, za pobieranie nadmiernych cen za manufakturę skazać na pięćset tysięcy marek grzywny z zamianą, w razie nieściągalności, na karę aresztu przez pięć tygodni oraz na zapłacenie opłaty sądowej sto tysięcy marek. Wyrok ogłosić na koszt skazanego. 55s

Sąd Pokoju w Brzezinach

wyrokiem wydanym w dniu 11 października 1925 r., postanowił Zeliga Berholea, l. 45, syna Chaima, zam. w Brzezinach, ul. Górki, za pobieranie nadmiernych cen za artykuły pierwszej potrzeby skazać na trzysta tysięcy marek grzywny z zamianą, w razie nieściągalności na karę aresztu przez trzy miesiące oraz na zapłacenie stu tysięcy marek opłaty sądowej. Wyrok ogłosić na koszt skazanego. 47b

Sąd Pokoju w Brzezinach

wyrokiem wydanym w dniu 16 października 1923 r. postanowił: Wojciecha Szczepaniaka l. 52, syna Jana, zam. we wsi i gminie Galkówek za pobieranie nadmiernych cen za artykuły pierwszej potrzeby skazać na pięćset tysięcy marek grzywny z zamianą, w razie nieściągalności na pięć tygodni aresztu oraz na zapłacenie stu tysięcy marek opłaty sądowej. Wyrok ogłosić na koszt skazanego. (51s)

Sąd Pokoju w Brzezinach

wyrokiem wydanym w dniu 11 października 1925 r. postanowił Jana Hauzera, l. 44, syna Teofila, zam. w Nowym-Felicjanowie gm. Długie, pow. Brzezińskiego za pobieranie nadmiernych cen za artykuły pierwszej potrzeby skazać na grzywnę trzysta tysięcy marek z zamianą, w razie nieściągalności, na karę aresztu przez trzy miesiące oraz na zapłacenie opłaty sądowej sto tysięcy marek. Wyrok ogłosić na koszt skazanego. 49b

Centralne Biuro Zakupów P. K. P.

Warszawa, Jerozolimska 48

ogłasza niniejszem przetarg na roczną stopniową dostawę odpadków bawełnianych, pakulowych i jutowych do czyszczenia maszyn, ogółem około 2,000 ton. Warunki przetargu, oznaczonego na 28 stycznia 1924 r. przesyła się pocztą po nadesłaniu odpowiednich znaczków pocztowych. 69b

Potrzebna dziewczyna

na przychodnię. Zgłoszenia: Walter, Al. Kościuszki 41, front, II piętro, po południu. 63b

Potrzebny malarz pokojowy. Zgłoszenia do Rozwoju między 9 a 11 rano. 71-3

Potrzebny zdun do wanny kałowej. Zgłoszenia do Rozwoju od 9 do 11 rano. 71-3

Zgubione dokumenty

Walerjan Brzedzki zgubił dowód osobisty wydany w Grabowie 61-3

Bataniowski Bolesław zgubił paszport polski wydany w Łodzi, i książeczkę wojskową wydaną w P. K. G. — Łódź. 63-3

Wdowa

zdolna do każdego interesu, posiadająca do dwóch miljarów poszukuje spółki handlowej, już egzystującej. Uwaga: Przyjezdna — zgłoszenia tylko dwa dni: ul. Rozwadowska 19, kawiarnia. Zastać można od 10 — 3 pp. 56b

Dr. S. KANTOR specjalista chorób wenerycznych, skórnych i włosów.

Gabinet Roentgena i światłolecznictwa. Piotrkowska 144 róg, Łwa Gielicka 2. Godz. przyjęcia od 9-2 i 6-8. dla pań 5-6 56-b-4

Dr. med. Z. GOLC

chor. skórne i wener. ul. Andrzeja № 3.

przyjm. od 11-1 i pół, i od 5 i pół do 8. (15s15)

Dr. Z. Janiszewski

Choroby kobiece i akuszerja przyjmuje 10-12, 4-6 pp.

Piotrkowska 132. 2

Kupuję 2914

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję; zęby sztuczne, garderobę i szelki czarne. Zachowania 52, naprzeciw lombarda i p. L. Milich.

Cena ogłoszeń: Przed tekstem i w tekście 100.000 mk.; za tekstem 80.000 mk. zвычайnie 50.000 mk. wstrou drobnych 65.000 mk. nekrologi 80.000 mk. komunikaty 80.000 mk. za wiersz milimetryowy lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 20.000 mk. za wyraz duże litery 15.000 mk. poszukujących pracy 15.000 mk. najmniejsze ogłoszenie 200.000. Ogłoszenia zamiejscowe przed tekstem i w tekście 100.000 mk. za mil. strona 6 lant, zвычайnie 3 gr. wiersz milim. stronica 5 lantów. Tabelkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorariumu wysłać redakcya za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 6-ej po 6-ej dolleza się 50 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwylka obowiązuje jeszcze przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Padjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.